

***ПЛОВДИВСКИ
РЕЦИТАЛ***

поетичен сборник

*Съставил:
Асен Димитров - Феликс*

МНОГОУВАЖАЕМИ ЧИТАТЕЛИ,

Настоящият сборник съдържа 43 стихотворения, написани от 36 автори между 1961-ва и 2020-та година. Авторите са подредени по възраст, като годините на раждането и смъртта им, ако са покойници, са отбелязани под техните имена. Под стихотворенията пък са отбелязани годините на написването им. Най-възрастният автор е роден през 1926-та, а най-младите – през 1975-та година.

Кое е общото между тези творби, написани в рамките на почти шест десетилетия и в две политически системи – тоталитарната, нарекла себе си „социалистическа“ и демократичната? На първо място те са написани в Пловдив и по-малко или повече са повлияни от атмосферата на нашия град, въпреки че някои от авторите са пребивавали тук само временно – работили, следвали или просто гостували. На второ място това са високохудожествени образци на българския класически стих, неповлияни от конюнктурните стилове в двете политически системи: соцреализма и постмодернизма. Те са поредното доказателство, че когато изкуството следва непреходните общочовешки ценности, политическите системи и конюнктурата нямат значение. На трето място, въпреки значимите възрастови различия между авторите, всички те са в категорията „съвременни автори“ и дори доайенът им по възраст е все още сред нас.

Съставителят на сборника Асен Димитров – Феликс принадлежи към гилдията на пловдивските пишеци, член е на СБП и на СБЖ. Преди две десетилетия той се зае да събере златните зрънца на класическата поезия, писана в Пловдив от съвременни автори, защото за следващите поколения ще бъде много трудно да го направят. Ако се е справил добре, ще се радва като човек, който е помогнал за опазването на поетичното богатство на своя град. А то трябва да се пази грижливо, защото ако едно късче злато потъне сред пясъка, други ще бъдат намерени, а хубавите стихотворения са уникални. При също така хубави преводи те могат да украсят и други езици и литератури. Затова Пловдив и българската поезия не могат да си позволят да разпилят това свое наследство из библиотечните рафтове и складове. Надяваме се сборникът да се хареса на читателите без оглед на техния житейски път, защото хубавата поезия е съвременница на всички хора.

Съставителят и приятели

СТЕФКА СТАМАТОВА
(1926)

Градът изглежда по-красив при дъжд,
рисуват капките старинни акварели
и гаят чисти линии от туш
очите, от миражи онемели.
Реката в низината шумоли
и към морето бяло приближава.
Накацали по стръмните скали,
рисуваните къщи оживяват.
В такова време могат да летят
с криле от чисто, стародавно злато
и пак на хълма да се закрепят
между лози, бръшляни и мушкато.
И млад, и древен е градът при дъжд,
когато капките в античния театър
събудят вековете изведнъж
и в древно представление ни пратят.

1992

ИЛИЯ БУРЖЕВ
(1931 - 2008)

СТРАХ

Нещо ме измъчва и тревожи.
Слънцето си тръгва, погледни.
Толкова красива си, че може
някой с поглед да те нарани.

1988

АЛЕКСАНДЪР БАНДЕРОВ
(1933 - 2007)

Беше сън и в съня бях без глас, без лице.
Бях неистински, бях две разтворени длани.
Две открити за малко сърдечност ръце.
Две кървящи от всяка неискреност рани.
Тропах дълго по много познати врати.
Не отвориха никъде. Мъртви ли бяха?
Ако нямах лице, имах още мечти,
но мълчах. Затова ли не ме разпознаха!?
Моят глас беше друг, имах друго лице,
бях най-истински – две разтревожени длани.
Две познали любов и невярност ръце,
два юмука, затропали по съвестта ни.
Беше сън, беше моят живот отлетял.
Беше всичко, което денят обеща ми.
Беше детството, първият сняг навалял.
Беше първият сън от смъртта на баща ми.

1978

Самотата е изход в затворена клопка.
Свят нежив, който трябва ти сам да заселиш
с отзвънелия звън на отдавнашни хлопки,
с гласовете на делници и на недели.
В нея можеш да бъдеш божествено слово
и духът, обладавал оживялата глина.
Да разменяш в света си измислен, съдбовно,
вчерашно бъдеще с утрешно минало.
Тя е полет в тунела на времето. Бездна,
от която смолата на дните изтича
и в чиято условност и аз ще изчезна,
съществувал и ничий.

1993

ЦВЕТАНА СЕСТРИМСКА
(1935 - 2010)

НАСТРОЕНИЕ

Есен...
Гроздов сок лепне по устните.
Шепнат окапали листи.
Над прозореца клонка се спуска,
а на жиците дъжд е увиснал.
Есен...
Ливада от вятър косена.
Слънце оскъдно на прага изстинало.
Простички думи, останали в мене.
Думи отминали.
Есен...
Расне хорото на птиците.
Гасне небето стъмено.
Тихи облаци плуват в очите ми.
Нещо е станало с мене.
Есен...
Късна ли, ранна ли?
Вглеждам се в себе си – мисля за мама.
Топъл шал съм си захванала.
Иначе нищо, не, нищо ми няма!

1989

КИРКОР ПАПАЗЯН
(1936 - 1993)

Тази нощ навярно ще умра.
Даже приспивателното не помага.
Казват – щял съм да се преродя.
Господи, дано не е веднага!

1993

ИВАН НИКОЛОВ
(1937 - 1991)

СРЕДНОЩНО ДИШАНЕ

Нищо друго не искам, за нищо не питам –
слушам твоето дишане благодарен и тих...
И от него идва неравния ритъм
на този изречен в просъница стих.

Спиш трогателно нежна под товар от съдбовни
безразсъдства, събития и новини
върху топлата пепел на две световни
и на още двеста по-малки войни.

Но сега всички взривове и катастрофи
ще бъдат отложени за по-дълъг срок.
Генералите слагат домашни пантофи
и техния поглед не е толкова строг.

И под гъстата мрежа от дълги и къси
радиосигнали
аз мълча изумен:
имам чувството, че възпираш с дъха си
всички ракети, прицелени в мен.

И от полюс до полюс, над вода и суша
вече никой не помни какво е война:
три милиарда човечество слуша
среднощното дишане на една жена.

1977

Сега да угасим свещта и да приседнем на перваза,
и нека щърбав месец плува сред облаците бегълци...
Това е в други времена, но спомням си, че ти ми каза:
Нощта не спи, нощта е пълна с последни есенни щурци!

Последни есенни щурци – непоправими трубадури,
подели своята старомодна мелодия от сън и мрак!
Една невидима пила изтрива тънките контури
на онова, което беше и няма да се върне пак.

Сега над черните бразди златиста паяжина скита,
овчарите завръщат само забравен в синорите звън,
тютюнът в пазвите е сух, жарта в огнището – разрита,
и зърното – до друго зърно – сънува благ сеитбен сън.

Последни есенни щурци – не им разбирам от езика,
но как сиротно отзвучава, с какви догадки ме диви!
И вече знам, че някой ден един от тях ще ме повика
в невидимата си държава под сухи листи и треви.

И аз ще тръгна като сляп: в преливането на боите
кафяв – от дъбовата шума, и от здрачаването – син...
Ако си спомните за мен, спокойно може да броите
човеците – с един по-малко, щурците – повече с един!

1978

ПЕТЪР МАРЕВ
(1937 - 2018)

СНЯГ

Вали безкраен като болка сняг,
рекламно бял и нереален.
Следи замръзнали край всеки праг
в града, до вчера сив и кален.

Но в късен ден – внезапен и студен,
спестена дума ще си кажем.
И два човека снежни в този ден
ще се стопят върху паважа.

1985

ГЕОРГИ РАЙЧЕВСКИ
(1939 - 2017)

ПРЕДПРОЛЕТ

Минзухарено време – зъзне
пламък плах върху сняг посивял.
Изтънява под мене хлъзгав
път, пресечен от ручей бял.
И тъмнее в краката ми силен
ствол, полегнал от бряг до бряг.
Приютено под ланшни билки,
бърза стръкче – пролетен знак.
А на завет, до стръмен пролез,
съска въглен под капки дъжд.
Тук са спирали геолози;
и навярно – жена и мъж.
И огледана в бистри пръски,
над искрящобяла вода,
доверчиво – сред мечи стъпки –
чезне женска в мъжка следа.

1970

ЛИЛЯНА МИХАЙЛОВА
(1939 - 2010)

КОГАТО ОТМИНЕ ГРОЗДОБЕРЪТ

Отмина гроздоберът. Свърши... Свърши...
Лозите със ръце прекършени
сънуват още есента
и крият като брошка стара
в увехналите си листа
един забравен грозд...
А линовете, тежки и налени,
отминаха далеч по пътя бял.
От раничките със сълзи зелени
лозите плачат с майчина печал...
Но химия една незрима има
в препълнените линове сега –
от гроздето ще стане лудо вино,
макар и да го тъпчат със крака.

1961

НИКОЛАЙ ЗАЯКОВ
(1940 - 2012)

ВЪЗДИШКА

Салкъмите полека гаснат,
изстива тъмният дувар.
Сред неподвижни меки храсти
се носи мирис на нектар.
На пръсти любовта си ляга
до друга някоя любов.
Звездите нежно се облягат
на мъничкото ни кълбо.
Навярно покривът на здрача
ще се пропука изведнъж.
Навярно облакът не плаче,
а просто произвежда дъжд.
И някак ирационално
душата се сдобива с плът.
Въздишката ти духа залеза
и тръгва в сетния си път.

2007 г.

ИВАН ВЪЛЕВ
(1942)

СЛЕД ЛЯТОТО

Какво е всъщност лятото, какво е?
Сезон, през който мен ме няма.
И в стаята, която уж е моя,
понякога се спира мама.
Прозорците засенчва с бели листи,
праха по масата изтрива...
За малко сяда и се позамисля,
въздъхва може би и си отива.

Какво е всъщност лятото, какво е?
Очи на северно момиче
или жена, която уж е моя
и цели десет дни ще ме обича...
Сърцето ми засенчва с бели длани
и с тъмни думи ме опива.
Но тя при мен не може да остане,
въздъхва може би и си отива.

Какво е всъщност лятото, какво е?
Септември край морето слиза.
И младостта, която уж е моя,
трепери в лятната ми риза.
Сама зад мъдрите и кротки дюни
от вятъра студен се скрива.
Навярно си припомня оня юни,
въздъхва може би и си отива.

1967

Невъзможни са тези зелени очи,
невъзможен е този лунен глас.
Не поглеждай към мен – ще умра. Замълчи –
няма изход, няма изход за нас.
Със косата ти бих се обесил, но тя
водопад е от слънце и мед...
Няма изход в живота, а чувам смъртта –
неизбежен свистящ вертолет.
Мое чудо, кажи откъде си дошло!
Може би от далечна планета си ти?
Може би си пристигнала с НЛО?
Затова ли със тебе ми се лети...
И в крило се превръща едната ръка,
но пък другата – в корен. Коя да сека?

1984

НИКОЛАЙ ГЮЛЕВ
(1942 - 2017)

ЛЯТНА ЕСЕН

И мене ме обгаря до болка знойно лято,
но есента намира пролука към душата.
Тя стихва, уморена от страстите си летни,
опадат гнили листи – нещата мимолетни.
Около мен е тихо и някак си просторно,
и вятърът ми свири с невидима валдхорна
мелодията чиста на мъдрата природа.
Не търся вече смисъл, не чакам и изгода,
и злобата безсилна в нозете ми се кротва,
а Любовта във мене отново спуска котва.
Любов към всяко стръкче, към всяка живинка.
И чувствам – вече мога на глас да изрека,
макар да ви се струва съвсем невероятно:
дървото е зелено, но аз го виждам златно!

1999

ПЕТЪР АНАСТАСОВ
(1942)

Както те обичам и в съня ти влизам
с времето, което между нас тече,
ще ми скъсаш копче, в бялата ми риза
ще запее тънко влюбено щурче.
Както те обичам и щурчето пее
в космоса на моя милостив таван,
ще пропука съчка и ще остареем,
без да знаем с тебе за това.
Както те обичам и подобно спазъм
старостта ни праща своя стар сигнал,
ще умрем за малко, но ще се запазим
в тоя свят каквито бог ни е създал.
Както те обичам, може би се вричам
на звезда, която свършва своя ход.
Може би умирам, както те обичам,
но смъртта е също форма на живот.

1978

Добър ден ще ти кажа, до тебе ще седна
и ще паднат очите ми в твоите очи.
Няма първа любов – има само последна,
а пред всяка последна любов се мълчи.
Нека всички раздели и всички измени
се запътят към своите блудни стада.
Нека цялата мъка, набъбнала в мене,
се взриви и в небето изгрее звезда.
Ти не тръгвай от мене сега, не заспивай
и до своята гръд не допускай змия.
И до мене в египетска скръб не застивай,
не умирай, не тръгвай от тая земя.
Сякаш времето диша със твоите ноздри
и дъхът му вълшебен разпуква лале.
И прилича сред тая вселена на остров
пасторално зеленото наше поле.
Ти не тръгвай от мене сега – над земята
пеперуди кръжат с безтегловни телца,
пеперуди, в които трагично се мятат
неродените наши деца.

1978

РАДИ СТЕФАНОВ
(1944)

ЕДИН УЖАСНО БАВЕН БЛУС

Измислих галактика с много звезди,
но своя звезда нямам вече.
Самотен прозорец самотно блести.
Далече. Далече.

Отбиваш се тихичко нощем насън.
Така е, така е все още.
И чувам понякога стъпки навън.
Понякога нощем.

Припада над масите димен воал.
И саксът от мъка се дави.
Събирам усмивки от стар сериал.
Забравям. Забравям.

Отчайващо тъмен е този рефрен.
Бродира безсъници саксът.
Навярно си тръгваш, любима, от мен.
Но как си? Но как си?

И явно звездите не светят за нас.
Така ни е съдено явно.
Отплува животът без фар и компас.
Отдавна. Отдавна.

Но блусът е бавен, маестроото – стар.
И всички мълчания – наши.
Най-тъжен спектакъл в най-тъжния бар.
С най-тъжната чаша.

2012

МАРКО МАРКОВ
(1945)

ЕСЕН В БОЖЕНЦИ

На Андрей Германов

Преди да прошари снегът
перчема несресан на здрача,
ще минеш по стария път
с висока звезда на клепача.
Под теб като стих ще звънти
крилато, обречено злато
и щъркел един ще лети
след свойто невидимо ято.
Из топлиите жълти треви
ще трепне подплашена песен,
сърцето ти тя ще взриви
сред въздух горчив и отвесен.
Неясно ще стене вода
по хълма, от чакане синкав,
онази висока звезда
несетно ще стане снежинка.
И в къща под шеметна вис,
от тебе ласкана и пята,
ще падне последният лист.
Но няма да стигне земята....

1982

БОЖАНА АПОСТОЛОВА
(1945)

АТЕЛИЕ

Всичко тръгва оттам – подир четката мокра:
залюляно пшеничено в разораната охра,
синя песен над тях и крило, полудяло
от безумната смес между вятър и бяло...

Всичко тръгва оттам... Накъде ли отива?
Накъде си се юрнало, конче с бухнала грива?
Накъде ли пътуват тези български къщи
в тази българска вечер,
в този час на завръщане...

Богомолец и бог... С четка в бледите пръсти,
свити точно така, както мама се кръсти.

1976

СТРАХ

Боже, колко необетован свят
между тичинки, между съзвездия –
светли бездни от аромат,
галактични стъмени бездни...
А сред тях безкрайно ечи
оглушителното мълчание,
ненаселено от очи,
от пчели, от криле и длани...

Няма място за празнота
повече под небето...
Просто веднага ще рухне света,
ако някой откъсне цвете.

1977

ПЕНКА СТЕФАНОВА
(1948)

Отминаха вълшебните лета.
И всички фантастични бели зими.
Разкошно-сухи листи есента
разпръсна над неща неизразими.

Ти плъзваш пръст по сухите ми скули:
каквото и да търсиш, там го няма.
Нощта ухае на презрели дюли –
на есента последната измама.

От приказките няма и следа –
ни принцове, ни феи, ни Снежанки.
Под тънката корица на леда
трептят предзимно цъфналите джанки.

1987

ЙОРДАН ВЕЛЧЕВ
(1949)

СНИМКА

Стара снимка – селото анфас,
по пътечка тънка – в профил: аз.
Яхнал жълта пръчка, тичам в тръс
с жълто тяло върху жълта пръст.
Хаос жълт под жълти очила:
жълт петел размахал е крила,
жълти къщи, жълти небеса,
и тревата – жълта, и леса.
Старец жълт. И кой е, не личи.
Стара снимка. Виж я, замълчи.
Скоро всичко жълто ще е там
със контури, видими едвам.
Зад прозорец – къща без таван,
старецът на стрък трева опрян.
И комин под виснал клон кръжи –
кой ли в небесата го държи...
В профил ли, анфас ли, но освен
книжна шапка, ни следа от мен.
Всичко бе, къде ли се сниши...
Светлината лесно ни руши.
Споменът ли?

Може би е жив
в някакъв изгубен негатив.

1978

ВЛАДИМИР ЯНЕВ
(1950)

ВОЙНИШКИ СПОМЕН

Едно дръвче на полигона
е оцеляло от стрелбата.
И ето – в младите му клони
бушува есенният вятър.
И кървави върху пръстта
трептят листата му безшумни,
пронизани от есента,
а не от нашите куршуми.
Войнишки спомен... Полигонът
сега е в плен на тишината
и вместо гилзи тук се ронят
златисти листи по земята.

1980

КРАСИМИР ОБРЕТЕНОВ
(1950 - 2016)

ЛОВ НА СВЕТУЛКИ

Беше юни. Бях на седем.
Вечер свършваха игрите.
И се втурвахме безредно
след светулки, в здрача литнали.
И ловяхме настървено,
в най-спортсменска надпревара
тези мигащи мишени.
И в кутийки ги затваряхме.
Жертвите си преброили,
на челата ги лепяхме.
Светехме ужасно силно
и ужасно горди бяхме.
Като в приказка, която
майките ни бяха чели,
с подвизи невероятни
на юнаци звездочели.
После тръгвахме щастливи
да покажем своя блясък.
Но фенерчетата живи
тъжно почваха да гаснат...
Толкова позната случка.
Бях на седем. Беше лято.
Колко рано съм се учил
да измъчвам светлината!

1981

НЕДЯЛКО СЛАВОВ
(1952)

XX ВЕК

Посърнала човешка сушо, аз зная злото ти мълчание –
да лягам нощем и да слушам в най-мъжкото си упование
как вятъра горещ изгаря и свива всеки лист по клоните,
как силния мълчи, а слабия залепва устни по иконите.

А злия дух в шишето блъска. Тъмнеят силози бетонни.
И смърт, във бета-лъч трептяща, загатва гъбата огромна.
В кървящи бинтове – светците. Пренесен в скута на мадони,
спи Человеческия син сред прах от бежански колони.

И нощем жаждата се жлътва – разтваря трескав слънчоглед.
Земята диша с плитки глътки в космическия лазарет.
За ножница на остри чувства човечеството днес не моли
и XX век във монограма си кръстосва милиарди воли.

Мълчи човекът – дъжд сънува далечния му взор и ето:
от погледите му заченат, набъбва облак във небето.
И в чернозема на живота, неизтребима като трескот,
безсмъртната надежда връща, което е забравил Господ.

1986

ПЕТЪР КАЦАРОВ
(1953)

Внезапно напусна деня и се втурна нагоре –
в смеха на звездите повярвал,
синът ми замина.
Години с живота над чашката
яростно спорим.
Години, с надежда,
жена ми оплаква двамина.
Очите си крие, чорапки потайно заплита,
корема си гледа, широките рокли си пробва.
Седи на балкона и гледа ли, гледа звездите...
А мен алкохол ли, какво ли ме тегли
към гроба.
Но някой ден тая проклета ракия
ще свърши
и луд към родилното и към живота
ще хукна.
До късно ще чакат изтръпнали
нашите вкъщи...
Ще чака кръвта ми,
все още безмълвна дотука.
Преди да пропеят петлите,
към утрото ранно
гласчето ще викне, ще плисне
над всички площади.
И там, в светлината –
високо над болки и рани,
над мене високо –
ще плаче жена ми от радост.

1977

ГАЛЕН ГАНЕВ
(1954)

ИМПРЕСИЯ

Крило размахва старият роял,
пропъжда нотите – пчели сънливи.
И всеки тон облича се изцяло
в поезия, която му отива.
Усещам колко близо е Жената,
трепери въздухът от тази близост,
а стъпките ѝ галят сетивата
и тази стълба,
по която
слиза.
Безшумно ми подава своя шал,
воала от лицето бавно спуска.
И ме упойва нейната душа.
И ме изпива нейната целувка.

2005

ТОНЯ ТРАЙКОВА
(1955)

ПАРАПЕТ

Градът е уютен и страшен в нощта
под балкона,
когато така неусетно и властно натам
ме привлича –
към острия връх на брезата и белите клони,
и ранната пролет, напъпила в тях истерично.
Как искам със светлите точки и с мрака
да слея
онази начупена моя крилата душа
и да чувствам,
дори и когато викът ми съвсем занемее,
вкуса на летене след краткия миг
на безумство.
Един парапет ме възпира, от хладно желязо,
прояден тук-там от ръжда, напрашен
и невзрачен,
от дъжд набразден и от стъпки на птици
белязан...
Но как се прекрачва, кажете ми
как се прекрачва.

1984

ВЕНЕТА АРАХАНГЕЛОВА
(1955)

ИГРА

То бе отдавна. Бяхме си деца,
светът ни беше кръг от тебешир.
Как бързахме с напрегнати лица
кръга да разделим надлъж и шир.
И всеки бе владетел и войник,
за граница се биеше до кръв.
И сламен щит го правеше велик,
настъпена черта – сред първи пръв.
Пораснахме. И пак е кръг света.
И пак е разделен нашир и дълж.
Но истинска е днешната война
и облак ръси бомби вместо дъжд.
По границите пак до кръв се бият,
владетелите гневно сочат с пръст,
през детски вик сирени жално вият,
небето е разпънато на кръст.
Ботушите изтриват тебешира,
отнася огън сламения щит.
Играта на държави все не спира...
И плаче изгрев, с черен креп завит.

1999

ДОБРОМИР ТОНЕВ
(1955 - 2001)

Ако решиш да ме извадиш пак от нищото
чрез нежната алхимия на две тела
преплетени,
върни ме, Господи, в тринадесетгодишното
изящно тяло, захвърли ме сред конете.
Живота искам да усещам,
потните му хълбоци,
а пяната по бърните му да роди богиня;
и щом ме видиш по корем
на женствените хълмове,
помагай ми болезненото юношество
да премина.
Не ме оставяй дълго под земята,
не ме обезличавай в книги по ботаника;
учи ме да разчитам клиновидното писмо
на ятото,
щом лятото затвори и последната си
страница.
А най-последният от щъркелите –
като на откриване –
с червената си ножица да среже
мойта нишка...
И аз да тръгна на поредното си сливане.
Ако решиш да ме извадиш пак от нищото.

1984

Сякаш някой нашепваше притчи,
чийто смисъл не знаех до днес.
Заваля ненадейно над Кричим,
заваля може би в моя чест.
Сетивата ми, болни от въздуха,
ежедневни до слепота,
като шпаги отвътре звъннаха
и излязоха от плътта.
Покрай мен всичко бе съразмерно,
всичко в мене се утеши.
Помня кончето – тънко и черно –
как предеше дъжда с уши.
Помня тъмночервените копия
на лалетата неразпукани,
даже светлата мизантропия
в кукувичето кукане.
А зелената лъскава кожа
на материята блестеше,
както свети десницата Божия
и над праведен, и над грешен.

1994

ИВАНКА КАБАМИТОВА
(1957 - 2006)

НАД ГРАДА

На Елена Диварова

Сливам се с тихия звук на нощта
и по невидима стълба
изкачват ранените ми сетива
Пловдивското Трихълмие.

Оттам отзвучавам в безкрайността,
в пропастта на Всемира –
аз успях да се защитя
и да ви провокирам.

Сега съм рязък сигнал
за бъдеща катастрофа,
безутешна и дръзка жена,
извайваща строфи.

С тях искам да променя
надвисналите над вас събития,
малките ви жестоки войни...
А вие сте само зрители.

Но потрепва от болка градът
и ви наказва безмълвно
да вървите по моя път
към душевното си Трихълмие!

А то свети – страшна Голгота,
разпъва вашата суета
и възкресява живота
утрото – бял ореол над града!

2003

РУМЕН ДЕНЕВ
(1958)

Утре рано аз имам дуел,
ще изпискат две сребърни шпаги.
Неизгодно е
да съм смел,
изгодно е
да избягам...
Аз ще бъда убит войник,
вече хапвам последната хапка,
а животът е
жалък вик,
панталони и шапка.
Ето, бавно отиват на бал
всички мои предишни любовници,
с тях на много игри съм играл,
но сега
съм влюбен в часовника.
Как се случи така и как
станах трън и герой в обществото,
стар убиец е
моят враг
и навярно обича живота.
Който знае смъртта, е мъж,
но и който живота жали.
Как отдавна е нямало дъжд...
Тая нощ ще вали ли?
Едва ли...

1986

ГЕОРГИ ГАНЕВ
(1959)

И ИЗЦЯЛО, И В БЕЗКРАЯ

Много нежно и изцяло
с тебе бях. И не греша:
с теб душа бе мойто тяло,
тяло – моята душа.

Много тихо и в безкрая
с тебе съм. И тук, и Там.
От отвъдната си стая
пееш ти, а аз отсам –
във дома ни, зад вратата,
чувам твоя глас красив.

С теб е смях дори тъгата
и тъга – смехът ти жив.

2020

ПЛАМЕН АЛЕКСАНДРОВ
(1962 - 2012)

ПЪЛНОЛУНИЕ

На Иван Динков

Пак пълнолуние стъкнал си, Господи.
Свири тръбата за лунатиците –
сее в съня ми бодли и трескоти.
И като вино нощта потича.
Летният вятър ножа си остри
върху кубета – звезди разискрил.
Птица да литне над църквата ниско,
ще се запали в небесната пропаст.
Такава нощ е – в бедност притиснати,
чакаме изгрева в страх зад стените.
Време – поетът стих да различи
и да събуди света първобитен.
Да пламне шумна празнична врява
и да забравим вече омразата.
Да пусне птиците птицепродавецът.
Да има утре в какво да вярвам...
Пак пълнолуние.
Сенките – истински
и да заспиш не ти дават очите.
А утре трябва да се пречистим
и да се учим да се обичаме.

2007

АНТОН БАЕВ
(1963)

БЕЗТЕГЛОВНОСТ

Ще ме погълне Космосът, ще ме погълне...
Като снежинка, плачеща от топлината,
аз бавно ще се стапям в каменното гърло
на този свят – отдалечен и непонятен.

Ала във ерите на каменната форма
над камъка все пак душата ще царува
и аз ще се позная в крехкия варовик,
на който с въглен ще се учат да рисуват...

1985

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ
(1968)

РОДОПСКА БАЛАДА

Жената е Елена. Родопа – планината.
Дърветата треперят в доспехите си златни.
Насън или наяве бор, силует старинен,
разпръсва тишината над чашите със вино.

Жената се опитва да приюти във мрака
ръката ми с усмивка. И след това заплаква.
Сезоните умират от старост, сетивата...
Но във шуми и вика божественият Вятър –
последният, величествен любовник на тревите.
Ела! Ще го заситят целувките ни скрити.

Забравил съм луната, в дърветата стаена.
Но боровете помня. Жената бе Елена.

1999

Ти ли, зима, надничаш
през влажните нощни стъкла?
Нея отдавна я няма. Замина. А ти си дошла,
тъй както тя си отиде оттук – мълчешком.
Влизай, зима. Ето ти чаша коняк.
Ще ми бъдеш ли дом?

Твойте бели пространства познавам.
Суровия вятър.
Животът – девет десети си ти.
Но си струва едната.
Нека твоите преспи
дъха ми сега да затрупат –
нещо в мен ще остане да чака,
стаено в хралупа,
и когато си тръгнеш,
ще скрие земята в зелено.

Чакай, зима... Къде?
И на теб ли ти стана студено?

2000

ПЕТЪР КРАЕВСКИ
(1969)

СТРАНЕН СОНЕТ

Аз съм странен човек. Звук, видян отстрани.
Бяла точка на бялата страница.
Точен център встрани. Кръг с различни страни.
Заградено пространство без граница.

Аз съм странен човек. Път в съседни страни.
Тъжен странник без страноприемница.
Поглед, взрян настрани. Спомен неотстраним.
Вечна трета страна на монетата.

В твоя млад пантеон аз съм странен тотем –
древен жертвеник, старо плашило,
пряк наследник по дяволска линия.

Ти си дарът за мен. Дар един и спестен.
Отминаваш по сънното било,
неподвластна на мойта религия.

2006

ЕМИЛ СТОЯНОВ
(1975)

УСЕЩАНЕ

Животът е променлив вятър, а вятърът – това си ти!
Очите ти ме заразиха с протяжни есенни мъгли,
които крият хоризонта и слънцето, и ме е страх,
че мога да настъпя цвете, потъна ли сега сред тях...

И ме е страх да не изгубя онази нежност към света,
която ражда пеперуди... Страхувам се да не умра
преди да те целуна скришом, преди да ти подам ръка
и смисъла от своето дишане преди докрай да разбере.

Смъртта не би била трагична, повярвай ми, не би била,
ако не късахме кокичета, за да окичим пролетта...
Ако пораствахме достатъчно – до клона на едно дърво
и вярвахме, като децата, че злото свършва със добро,

че в синия балон са скътани безброй невидими неща...
Големите показват пътя ни, а мъничките – любовта!

2018

ГАЛИНА ВЪЛЧЕВА
(1975)

МОЕТО БЛАГОВЕЩЕНИЕ

Аз не помня дали съм сънувала
тази картина...
Сред уюта на своята стая
с прозорец квадратен
чувствах как приближава
поредната зима
и от студ е настръхнала,
все още топла, земята.

Като тъмен чадър се надвеси
небето ревниво
над изящния връх на отсрещната
тънка топола –
чувах вятър в листата ѝ
тънко да съска и вие,
виждах как се огъва снагата ѝ
стройна и гола...

После яростно сви към съседската
стара череша
тази сляпа вихрушка,
прекършвайки нейните клони.
Връхлетя под стрехите
и праните бебешки дрешки
разпиля и понесе
като пухчета от балкона.

„Ето на, си помислих,
от моя прозорец квадратен
до хвърчащите дрешки навън
нямам време да стигна –
ще ги пръсне сега по земята
свирепият вятър,
ще ги валя в прахта
и Бог знае къде ще ги вдигне!”

Ала той ги пое, полюля и...
гневът му утихна.
И вместо снежинки,
пеленки заваляха надолу,
сякаш белите божии ангели
там закръжиха –
под изящния връх на отсрещната
тънка топола...

2005

СЪДЪРЖАНИЕ

СТЕФКА СТАМАТОВА	3
ИЛИЯ БУРЖЕВ.....	4
АЛЕКСАНДЪР БАНДЕРОВ.....	5
ЦВЕТАНА СЕСТРИМСКА.....	7
КИРКОР ПАПАЗЯН	8
ИВАН НИКОЛОВ.....	9
ПЕТЪР МАРЕВ	11
ГЕОРГИ РАЙЧЕВСКИ.....	12
ЛИЛЯНА МИХАЙЛОВА.....	13
НИКОЛАЙ ЗАЯКОВ	14
ЯНКО СТЕФОВ.....	15
ИВАН ВЪЛЕВ	16
НИКОЛАЙ ГЮЛЕВ.....	18
ПЕТЪР АНАСТАСОВ	19
РАДИ СТЕФАНОВ	21
МАРКО МАРКОВ.....	22
БОЖАНА АПОСТОЛОВА.....	23
ПЕНКА СТЕФАНОВА	25

ЙОРДАН ВЕЛЧЕВ.....	26
ВЛАДИМИР ЯНЕВ.....	27
КРАСИМИР ОБРЕТЕНОВ.....	28
НЕДЯЛКО СЛАВОВ	29
ПЕТЪР КАЦАРОВ.....	30
ГАЛЕН ГАНЕВ	31
ТОНЯ ТРАЙКОВА	32
ВЕНЕТА АРАХАНГЕЛОВА.....	33
ДОБРОМИР ТОНЕВ.....	34
ИВАНКА КАБАМИТОВА.....	36
РУМЕН ДЕНЕВ.....	38
ГЕОРГИ ГАНЕВ.....	39
ПЛАМЕН АЛЕКСАНДРОВ.....	40
АНТОН БАЕВ.....	41
ГЕОРГИ АНГЕЛОВ.....	42
ПЕТЪР КРАЕВСКИ.....	44
ЕМИЛ СТОЯНОВ	45
ГАЛИНА ВЪЛЧЕВА.....	46